

EUIPOСЛУЖБА НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ ЗА
ИНТЕЛЕКТУАЛНА СОБСТВЕНОСТwww.euiipo.europa.eu

Проучване на онлайн бизнес моделите, които нарушават права върху интелектуалната собственост — 2-ра фаза

Кратко изложение

Електронни магазини, за които се подозира, че нарушават права върху марки чрез употребата на използвани преди това имена на домейни

октомври 2017 г.

Кратко изложение

Проучване на онлайн бизнес моделите, които нарушават права върху интелектуалната собственост — 2-ра фаза

Електронни магазини, за които се подозира, че нарушават права върху марки чрез употребата на използвани преди това имена на домейни

Предговор

Едновременно със стартирането на Координираната коалиция за борба с престъпления срещу интелектуалната собственост (IPС3) към Европол Службата на Европейския съюз за интелектуална собственост (EUIPO) публикува доклад относно 1-вата фаза на проучване на онлайн бизнес модели, които нарушават интелектуалната собственост.

В доклада се прави обзор на множество различни начини, по които интелектуалната собственост се нарушава онлайн с търговска цел, и е показан съвършено нов начин за установяване, изследване, анализ и представяне на такива бизнес модели. Той често е цитиран по отношение на бизнес моделите, които водят до онлайн нарушения.

Настоящото изследване се основава на първоначалните заключения и разглежда по-обстойно информацията за широкото използване, от страна на подозирани нарушители на интелектуалната собственост, на имената на домейни, които преди това са били ползвани от известни личности, организации, посолства, търговски предприятия и много други.

Това явление е описано за пръв път от датски експерт по киберпрестъпността, който установява, че голям брой използвани преди това имена на домейни в датския домейн „.dk“ системно биват пререгистрирани от подозирани нарушители на права върху марки.

Идеята е била да се извлече полза от популярността на такива имена на домейни за привличане на трафик към нови електронни магазини, където се продават стоки, за които се подозира, че нарушават правата върху марки. Веднага щом имената на домейни се освободят за пререгистрация, подозираните нарушители ги придобиват и скоро след това активират електронен магазин.

Службата на Европейския съюз за интелектуална собственост се зае да установи дали наблюдаваната в Дания практика съществува и в други европейски страни с добре развит сектор на електронната търговия. За проучването бяха избрани Швеция, Германия, Обединеното кралство и Испания и настоящият доклад е резултатът от него.

Заклученията са изумителни и показват, че установената в Дания практика съществува и в четирите избрани страни, дори в по-голяма степен, отколкото би могло да се очаква.

На базата на подробен анализ на 40 отделни примера проучването навежда също на извода, че хилядите електронни магазини, които привидно нямат нищо общо помежду си, вероятно са едно или няколко предприятия, предлагащи на европейските потребители стоки, за които се подозира, че нарушават права върху марки.

Този нов доклад дава допълнителни доказателства за мащаба на проблема с нарушенията на правата върху интелектуалната собственост, извършвани онлайн с търговска цел, и засилва аргументите в полза на сътрудничеството на равнище ЕС за овладяване на този проблем.

Антонио КАМПИНОС
Изпълнителен директор на EUIPO

1. Кратко изложение

През 2015 г. Службата на европейския съюз за интелектуална собственост (EUIPO), чрез Европейската обсерватория за нарушенията на правата на интелектуална собственост, възложи извършването на проучване на онлайн бизнес моделите, които се използват за нарушения на права върху интелектуалната собственост (ПИС). Целта на тази инициатива е да се проведе основано на данни независимо проучване, което да оцени и анализира как се извършват нарушенията на ПИС от търговски мащаб онлайн, как се финансират, как генерират печалба за своите оператори, какво съдържание разпространяват и колко големи са потребителските им бази.

Очаква се проучването да даде на авторите на политики, гражданското общество и частните предприятия възможност за по-добро разбиране за ситуацията. Същевременно то следва да помогне да бъдат установени и по-добре разбрани различните начини на противодействие, необходими за справяне с предизвикателствата на едромащабните нарушения на ПИС, извършвани онлайн.

Беше предвидено проучването да протече в две фази:

- 1-ва фаза: качествено изследване с цел да се направи общ преглед на различните бизнес модели, използвани за нарушаване на ПИС онлайн;
- 2-ра фаза: количествено изследване, при което детайлно се изучават един или няколко значими и конкретни модела и стратегии.

Докладът от 1-вата фаза беше публикуван на 12 юли 2016 г. и може да бъде намерен на уебсайта на EUIPO¹.

През 1-вата фаза от проучването беше изтъкнато едно наскоро проведено в Дания проучване², съсредоточено върху забелязан модел, състоящ се в определен начин на използване на системата за имена на домейни (Domain Name System — DNS) в рамките на датския национален домейн (ДПН за код на държава) „.dk“. Проучването беше подтикнато от оповестени в медиите подозрения, че правата върху марки се нарушават от появили се в интернет електронни магазини, които се разглеждат като отделни и несвързани помежду си. Целта на датското проучване е била да се определи дали има система или структура в създаването на такива електронни магазини. Анализът на пререгистрациите на използвани преди това имена на домейни позволява да се установи, че електронни магазини, за които се подозира, че продават стоки, нарушаващи права върху марки, са създавани с имена на домейни, които преди това са били използвани за различни онлайн цели. Когато става възможно имената на домейните да бъдат пререгистрирани, операторите на електронните магазини системно ги пререгистрират и скоро след това създават електронни магазини, в които се продават стоки, вероятно нарушаващи права върху марки на други лица. Характерното е, че предходната употреба

1 https://euiipo.europa.eu/tunnel-web/secure/webdav/guest/document_library/observatory/resources/Research_on_Online_Business_Models_IBM/Research_on_Online_Business_Models_IBM_en.pdf.

2 Проучването е направено от датския специалист по киберпрестъпност Хенрик Бьорнер и може да бъде намерено тук: <http://cybercrime.eu/analysis/analysing-registration-of-previously-used-danish-domain-names/>.

на имената на домейни няма никаква връзка със стоките, продавани в подозираните електронни магазини. Сред примерите са имена на домейни, използвани от политици, посолства, търговски предприятия и регистриранти на различни други имена на домейни.

В периода от октомври 2014 до октомври 2015 г. общо 566 домейна в „.dk“ са пререгистрирани от подозирани нарушители на права върху марки, веднага щом имената на домейните са били освободени от предишните регистриранти и са станали отново достъпни за пререгистрация.³

В проучването беше разгледан само датският интернет домейн (ДПН за код на държава) „.dk“, но наблюдаваните практики показват, че вероятно същото се прави от подозираните нарушители на права върху марки и в други европейски страни. Въз основа на това EUIPO реши да проучи допълнително проблема във 2-рата фаза от изследователския проект, като се съсредоточи върху четири европейски страни с голям сектор на електронната търговия. По тези критерии бяха избрани Германия и Обединеното кралство, в които има голям и много добре развит сектор на електронната търговия, Швеция, която като скандинавска страна може да се счита за сравнима с Дания, и Испания, страна с голям сектор на електронната търговия в Южна Европа.

Общата цел на анализа на електронните магазини беше да се открият електронни магазини, предлагащи стоки, за които се подозира, че нарушават права върху марки. За целта беше разработен автоматизиран процес, при който всяко име на домейн преминава през поредица от аналитични модули, за да се класифицира уебсайтът или като вероятно нарушаваща марка, или като уебсайт извън подозрение. Конкретната цел на тези аналитични модули беше да се подпомогне събирането на информация и анализа на съдържанието.

Към момента на изготвянето на анализа ситуацията в Швеция, Германия, Обединеното кралство и Испания показва следното.

Настоящото проучване ясно показва, че същото явление, което вече е документирано в Дания, се наблюдава и в Швеция, Германия, Обединеното кралство и Испания.

³ Следва да се има предвид, че информацията е извадка от посоченото по-горе датско проучване.

ДПН за код на държава	Швеция .se	Германия .de	Обединено кралство .uk	Испания .es	Общо
Период на анализа	8—10 декември 2016 г.	23 ноември — 6 декември 2016 г.	26 януари — 10 февруари 2017 г.	10—11 януари 2017 г.	
Общ брой на установените активни имена на домейни под ДПН за код на държава, отвеждащи към активен уебсайт	1 259 990	11 057 426	8 158 245	1 047 780	21 523 441
Общ брой на установените електронни магазини, използващи име на домейн в ДПН за код на държава	33 212	208 939	224 154	49 147	515 452
Общ брой на установените електронни магазини, за които се подозира, че нарушават права върху марки на други лица чрез използването на име на домейн в ДПН за код на държава	3161 (9,5 % от общия брой електронни магазини)	6066 (2,9 % от общия брой електронни магазини)	14 182 (6,3 % от общия брой електронни магазини)	4461 (9,1 % от общия брой електронни магазини)	27 870 (5,41 % от общия брой електронни магазини)
Общ брой на установените електронни магазини, за които се подозира, че нарушават права върху марки на други лица чрез име на домейн в ДПН за код на държава, когато името на домейна е било използвано преди от друг регистрант	2 444 (77,3 % от подозираните електронни магазини)	4 864 (80,2 % от подозираните електронни магазини)	10 081 (71,1 % от подозираните електронни магазини)	3 612 (81,0 % от подозираните електронни магазини)	21 001 (75,35 % от подозираните електронни магазини)

В проучването бяха установени 27 870 електронни магазина, за които се подозира, че продават стоки, нарушаващи права върху марки, в Швеция, Германия, Обединеното кралство и Испания. Беше установено, че 21 001 от тях (75,35 %) използват имена на използвани преди това домейни, за да насочват интернет трафик към уебсайтове, нямащи никаква връзка с предишната им употреба.

Въз основа на проучването може да се счита за вероятно, че същото се отнася и за други европейски страни с добре развит сектор на електронната търговия.

Анализът на 27 870 електронни магазина, за които се подозира, че предлагат стоки, нарушаващи права върху марки, в Швеция, Германия, Обединеното кралство и Испания, установи редица модели в създаването на електронните магазини. Те включват:

- категории продукти: обувките са продуктовата категория, засегната в 67,5 % от подозираните електронни магазини, а дрехите са основно засегнатата продуктова категория в 20,6 % от тях⁴;
- най-засегната марка: за най-ощетена марка е определена засегнатата в 18 % от подозираните електронни магазини, а втората най-ощетена марка е засегнатата в 11,9 % от подозираните електронни магазини;
- използван софтуер: 94,6 % от съмнителните електронни магазини ползват един и същ специален софтуер за електронна търговия;
- регистратори: 40,78 % от подозираните електронни магазини в Швеция и Обединеното кралство са регистрирани при един и същ регистратор;
- сървъри за имена: 21,3 % от подозираните електронни магазини използват един и същ сървър за имена;
- държава на хостинга: 25,9 % от подозираните електронни магазини ползват доставчик на хостинг услуги, който се намира в Турция, 19,3 % в Нидерландия и 18,3 % в Съединените щати.

4 Следва да се отбележи, че двете основни продуктови категории съответстват на основните продуктови категории, посочени от Евростат в общото проучване на онлайн покупките: http://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/E-commerce_statistics_for_individuals.

Дейността на предишните уебсайтове, които са работили под имената на използваните понастоящем домейни, е твърде разнообразна, но те могат да бъдат разделени на:

1. обществени институции, международни организации и групи по интереси
2. финансов сектор
3. новини, медии и информационни сайтове
4. други предприятия
5. политически дебати и пропаганда
6. доброволен труд
7. културни и религиозни сайтове
8. частни сдружения
9. известни личности и техни фен клубове
10. сайтове за възрастни и сайтове за запознанства.

По време на проучването са анализирани подробно 40 електронни магазина. Описанията на отделните случаи могат да бъдат намерени в приложението към доклада.

Домейн001	Домейн007	Домейн010	Домейн003
В казуса с <i>Домейн001-se</i> предишната употреба на името на домейна е била да насочва интернет трафик към уебсайт на шведски език с информация от Европейския парламент за обществеността в Швеция.	В казуса с <i>Домейн007-de</i> предишната употреба на името на домейна е била да насочва интернет трафик към уебсайт на немски език с информация за балетно училище.	В казуса с <i>Домейн010-so.uk</i> предишната употреба на името на домейна е била да насочва интернет трафик към уебсайт на английски език с информация за компаньонки.	В казуса с <i>Домейн003-es</i> предишната употреба на името на домейна е била да насочва интернет трафик към сайт на испански език с информация за рака и свързаните с него лечения

В нито един от 40-те разгледани случая не е открита взаимовръзка между предишната употреба на името на домейна и текущите продажби на продукти. Дори ако домейнът е бил използван преди това за продажбата на стоки, към момента на изготвянето на анализа настоящите електронни магазини предлагат съвсем друг тип продукт.

Изследваните случаи показват, че единствената причина за пререгистриране на имената на домейни е да се извлече полза от популярността на уебсайта, който преди е бил свързан с името на домейна. Ползите включват индексирание на търсачки, публикувани отзиви за услуги и/или продукти и линкове от други уебсайтове, които все още не са взели под внимание текущото положение.

Първоначално изглежда, че електронните магазини нямат нищо общо помежду си. Анализът на електронните магазини и на конкретните случаи обаче установява множество сходства в продуктите категории и марките, предлагани в подозираните електронни магазини, в използваната технология за уебсайта, по отношение на използването на конкретни регистратори и сървъри за имена, както и по отношение на страните, в които се намира доставчикът на хостинг услуги.

От прегледа на структурата на бизнес практиките и от подробния анализ на 40 отделни случая се налага още един извод, а именно, че между електронните магазини вероятно има висока степен на свързаност. Проучването навежда на мисълта, че хилядите електронни магазини, които привидно нямат нищо общо помежду си, вероятно са едно и също предприятие или няколко предприятия, които предлагат на европейските потребители стоки, нарушаващи права върху марки.

Заклученията на доклада представляват интерес за правоприлагащата общност и за посредниците в интернет, както и за притежателите на марки и потребителите, тъй като биха им помогнали да разберат мащаба и характеристиките на този бизнес модел, прилаган в редица държави — членки на ЕС.

EUIPO

СЛУЖБА НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ ЗА
ИНТЕЛЕКТУАЛНА СОБСТВЕНОСТ

Avenida de Europa, 4
E-03008 Alicante
Spain

<https://euiipo.europa.eu/ohimportal/bg>

Проучване на онлайн бизнес моделите, които нарушават права върху интелектуалната собственост — 2-ра фаза

Електронни магазини, за които се подозира, че нарушават права върху марки чрез употребата на използвани преди това имена на домейни

Кратко изложение